

датам робіт. Вихідним документом визначення бюджету є базовий план виконання вартості проекту. Це допустимий, розподілений за часом бюджет по завершенні якого проводиться звірка, моніторинг і контроль загального виконання вартості проекту. Він розробляється шляхом підсумовування схвалених бюджетів на конкретний період часу.

Завершальним є *моніторинг вартості проекту* – процес моніторингу статусу проекту для коригування бюджету проекту і внесення змін до базового плану вартості. Коригування бюджету пов'язано з реєстрацією фактичних витрат, понесених на певну дату. Будь-яке збільшення санкціонованого бюджету може бути затверджено лише за допомогою процесу загального управління змінами.

Таким чином, більша частина дій з управління вартістю пов'язана з аналізом взаємозв'язків між витрачанням коштів проекту і фізичною роботою, виконуваної в зв'язку з цими витратами.

Список використаних джерел:

1. Руководство к своду знаний по управлению проектами (Руководство РМВОК). - 4-е изд. - М.: 2010. — 496 с.
2. Майорова Т.В. Проектне фінансування : підручник / Т. В. Майорова, О. О. Ляхова та ін. ; за заг. та наук. ред. проф., д.е.н. Т. В. Майорової. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Київ : КНЕУ, 2017. — 434.

УДК 658.14

Мельник К.В.

*к. е. н., ст. викладач кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Економічна додана вартість в системі оцінки ефективності діяльності підприємства

Функціонування українських підприємств в умовах перманентних кризових явищ, значного впливу інституціональних та екзогенних чинників на результати їх діяльності вимагає від інвесторів і керівництва компаній розробки

і запровадження інноваційних підходів до формування управлінських рішень у сфері корпоративних фінансів. Враховуючи це, вважаємо, що оцінка ефективності будь-якого управлінського рішення має здійснюватися в межах концепції вартісно-орієнтованого управління підприємством (Value Based Management). Адже, зважаючи на розвиток світової практики з фінансового менеджменту, вона є домінуючим трендом у сучасній філософії управління фінансами.

Нагадаємо, що VBM (Value Based Management) є концепцією управління фінансами, за якої оптимізація фінансових рішень досягається в результаті аналізу ключових факторів зростання вартості підприємства.

На нашу думку, система оцінки ефективності діяльності підприємства на основі показників прибутку і рентабельності обов'язково має доповнюватись вартісно-орієнтованими показниками результативності компанії. Найбільш поширеними серед них є такі:

- економічна додана вартість (EVA – Economic Value Added);
- додана вартість грошового потоку (CVA – Cash Value Added);
- скоригована теперішня вартість (APV – Adjusted Present Value);
- грошовий потік віддачі на інвестований капітал (CFROI - Cash-flow return on investment);
- ринкова додана вартість (MVA - Market Value Added).

На практиці найбільшого поширення набуло використання систем вартісно-орієнтованого управління на основі критерію економічної доданої вартості. Дана концепція набула свого розвитку у працях Ю. Вебера, Р. Діллоне, Т. Гунделя, С.Ф. О'Бірна, Дж. Стерна, Дж.Б. Стюарта, С. Хостетлера, Д. Янга тощо. Управління фінансами на основі використання показника EVA передбачає націленість на створення доданої вартості при прийнятті фінансових рішень у таких сферах діяльності компанії:

- визначення та оптимізація структури капіталу;
- реалізація дивідендної політики;

- планування обсягів та оцінка економічної ефективності інвестицій;
- ідентифікація і розробка заходів щодо мінімізації фінансових ризиків;
- мінімізація вартості залученого капіталу;
- управління вартістю та ліквідністю підприємства.

На нашу думку, популярність використання показника EVA в якості основного критерію при прийнятті фінансових рішень зумовлена його суттєвими перевагами порівняно з іншими вартісно-орієнтованими показниками. Систематизуючи результати досліджень вітчизняних науковців О.О. Терещенка, Д.Г. Савчука та Т.Ю. Макаренка щодо сутності, особливостей розрахунку і застосування показника EVA на практиці [1, с. 84; 2, с. 226-229], зазначимо основні його переваги:

- достатньо тісний і прямий зв'язок із вартістю підприємства;
- можливість трансформації бухгалтерської моделі розрахунку в економічну шляхом здійснення необхідних коригувань, що нівелює недоліки EVA як бухгалтерського показника результативності діяльності компанії [2, с. 227];
- можливість інтегрування показника EVA в усі підсистеми управління підприємством, зокрема планування і контролю, мотивації менеджменту, комунікації з інвесторами, прийнятті інвестиційних рішень;
- виконання показником EVA інформаційної функції дозволяє зменшити агентські витрати через мінімізацію конфлікту між принципалом і агентом;
- можливість застосування даного показника для оцінки результативності діяльності компанії у довгостроковому та прогнозному періодах;
- відносна простота розрахунку показника, що знижує ймовірність помилкової оцінки;

- відсутність складнощів у проведенні порівняльного аналізу фактичних результатів із запланованими, їх моніторингу і контролю.

Отже, запровадження вартісно-орієнтованого управління у діяльність підприємства дозволяєздійснити всебічну та об'єктивну оцінку результатів його діяльності. Інтегруваннявартісно-орієнтованого підходу в усі підсистеми управління підприємством дозволяєефективно поєднувати інтереси менеджерів та інвесторів підприємства, та сприяє зростанню його вартості у довгостроковій перспективі.Необхідність орієнтації на показник EVA зумовлена низкою його переваг порівняно з іншими показниками оцінки ефективності діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Терещенко О.О. Вартісно-орієнтований контролінг – інноваційний ресурс управління корпоративними фінансами/О.О. Терещенко, Д.Г. Савчук//Фінанси України. – 2011. - №12. – С. 77-88.
2. Макаренко Т.Ю. Концепція вартісно-орієнтованого контролінгу на основі критерію економічної доданої вартості (EVA)/ Т.Ю. Макаренко//Бізнесінформ. – 2017. - №3. – С. 225-230.
3. Макаренко Т.Ю. Оцінка результативності діяльності компанії (Performance Measurement) в системі вартісно-орієнтованого контролінгу. Фінансова стратегія економічного розвитку. – 2013. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Ялта-Полтава, 1-6 жовтня 2013 р.). – Полтава: ПУЕТ, 2013. – с. 246-250.

УДК 330.12

Нагорний Є. О.

*Провідний фахівець з управління науковими проектами
Інституту фінансового контролінгу ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Впровадження моніторингу та контролю при здійсненні проектів державно-приватного партнерства

Співпраця держави та бізнесу є відносно новим явищем для вітчизняної економіки, проте у світовій практиці, вона є доволі популярним явищем і на